

freagraí

Answers to the questions

©Mater Dei Education 2022. All rights reserved.

Produced by Mater Dei Education, Cork, Ireland.

Mater Dei Press and Mater Dei Education are registered trade-names of Mater Dei Academy. Mater Dei Academy is a registered charity in Ireland (CHY22645).

Unauthorised copying or distribution is prohibited by law. Any unapproved copying, distribution or dissemination of Mater Dei Education materials (that includes for your friends and relatives) is stealing of intellectual property. Think about that! Do you want your children to think that it is acceptable to steal? Then do the right thing! Help support classical Catholic education for Ireland and never copy or distribute Mater Dei Education materials. “Thou shalt not steal” (Matthew 19:18)

Email: contact@materdeiacademy.ie

1. Buachaill Nua

Seachtain 1 · Lá 1

1. Ian is ainm dó.
2. Tá sé naoi mbliana d'aois.
3. Tá gruaig fhionn air.
4. Máire agus Páid is ainm dá thuismitheoirí.
5. Brian is ainm do dheartháir Ian.

2. Scoil Uí Riada

Seachtain 1 · Lá 2

1. Scoil Uí Riada is ainm do scoil Callum.
2. Tá sé i rang a ceathair.
3. Is scoil bheag í Scoil Uí Riada.
4. An Máistir Ó Luain is ainm do mhúinteoir Callum.
5. Tá rang a trí sa seomra céanna le rang a ceathair.

3. Mo Theach

Seachtain 1 · Lá 3

1. Tá an cailín ina cónaí faoin tuath.
2. Tá teach dhá stór aici.
3. Tá dhá pháirc ar thaobh an tí.
4. Tá a lán ainmhithe éagsúla sna páirceanna.
5. Is breá léi a teach.

4. Ag Obair ar an bhFeirm

Seachtain 1 · Lá 4

1. Gach lá téann sí ag obair ar an bhfeirm.
2. Caitheann sí buataisí agus seanéadaí.
3. Tugann sí bia do na hainmhithe.
4. Glanann sí amach na stáblaí.
5. Téann Daidí ar an tarracóir.

5. Mé Féin

Seachtain 2 · Lá 1

1. Cara is ainm don chailín.
2. Tá sí ina cónaí i mbaile beag faoin tuath.
3. Tá an buachaill ina chónaí sa chathair.
4. Níl sé ciúin sa chathair.
5. Tá mé i mo chónaí (faoin tuath / sa chathair).

6. Éide Scoile Nua

Seachtain 2 · Lá 2

1. Tá sé a leathuair tar éis a hocht sa scéal.
2. Chonaic Mamaí an éide scoile nua nuair a d'oscail sí an doras.
3. Tá éide scoile nua ag Aisling.
4. Chuir Aisling na héadaí scoile nua uirthi.
5. D'imigh sí ar scoil.

7. An Siopa Leabhar

Seachtain 2 · Lá 3

1. Chuaigh Mamaí agus Luke go dtí an chathair inné.
2. Bhí leabhar mata ag teastáil ó Luke
3. Bhí inní ar Mhamaí.
4. Ag a cúig a chlog, chuaigh Mamaí agus Luke isteach sa siopa deireanach.
5. Thug Mamaí póg don siopadóir

8. Ag Cur Síos ar an Aimsir

Seachtain 2 · Lá 4

1. Bhí ceacht Gaeilge ar siúl i rang a ceathair.
2. Thug an múinteoir cárta do gach grúpa
3. Bhí na páistí ag obair le chéile.
4. Tá an aimsir scamallach agus dorcha sa chéad phictiúr.
5. Tá an aimsir inniu.

9. Tithe

Seachtain 3 · Lá 1

Léigh agus foghlaim an dán.

10. Lá Baiste

Seachtain 3 · Lá 2

1. Dé Sathairn atá ann.
2. Tá an chlann ar fad san eaglais.
3. Tá na tuismitheoirí ag seasamh in aice leis an sagart.
4. Cuireann an sagart uisce coisricthe ar chloigeann Úna.
5. Tosaíonn Úna ag caoineadh.

11. Craobh Ghinealaigh

Seachtain 3 · Lá 3

1. Tá tionscnamh staire le déanamh ag rang a ceathair.
2. Craobh ghinealaigh is ea an tionscnamh.
3. Tá an chlann ar fad sa chraobh ghinealaigh.
4. Tá chol ceathraracha ann.
5. Tá na seantuismitheoirí ag barr na craoibhe ginealaigh.

12. Mo Chuid Comharsan

Seachtain 3 · Lá 4

1. Tá sé ina chónaí in eastát tithíochta.
2. Tá a lán tithe ann.
3. Tá comharsana an-deas aige.
4. Tá Clann Uí Bhua ar an taobh clé.
5. Tá grúpa cairde ar thaobh na láimhe deise.

13. Scoil Faoin Tuath

Seachtain 4 · Lá 1

1. Tá Aaron i rang a ceathair.
2. Tá cúig pháiste is tríocha sa scoil.
3. Tá beirt mhúinteoirí sa scoil.
4. Is scoil bheag í faoin tuath.
5. Tá mé i rang a trí/ceathair/cúig¹.

¹*Braitheann sé ar an dalta.* Answer depends on the student.

14. Leabhar Iontach

Seachtain 4 · Lá 2

1. Bhí sé a naoi a chlog san oíche sa scéal.
2. Las Ailis an solas agus chuaigh sí isteach sa leaba.
3. Bhí leabhar iontach aici.
4. Shiúil Daidí isteach, thug sé póg do Ailis agus mhúch sé an solas.
5. Ní raibh tóirse ag Daidí.

15. Lón Amy

Seachtain 4 · Lá 3

1. An Luan a bhí ann.
2. Bhí Amy sa chistin.
3. Chuir Amy im ar an arán.
4. Níor chuir sí subh sa cheapaire.
5. Bhí ocras ar a deartháir.

16. Gach Oíche

Seachtain 4 · Lá 4

1. Cuireann an cailín pitseámaí uirthi féin.
2. Scuabann sí a cuid fiacra.
3. Glanann sí a lámha agus a haghaidh.
4. Réitíonn sí a héide scoile don mhaidin.
5. Téann sí a chodladh.

17. Bronntanais do Mhamó

Seachtain 5 · Lá 1

1. Tá breithlá Mhamó ag teacht.
2. Ceannaíonn na páistí bláthanna agus pota sa siopa bláthanna.
3. Cuireann siad na bláthanna ar fad sa phota.
4. Tugann Mamaí cabhair dóibh.
5. Tá siad sona sásta leo féin.

18. Lá Gaofar

Seachtain 5 · Lá 2

1. Tá Mamaí, Daidí agus na páistí ag ullmhú do bhreithlá Mhamó.
2. Cuireann siad suas balúin agus maisiúcháin sa ghairdín.
3. Séideann an ghaoth.
4. Tá fearg mhór ar Mhamáí.
5. Tosaíonn na páistí ag gáire.

19. Breithlá Mhamó

Seachtain 5 · Lá 3

1. An seachtú lá de Dheireadh Fómhair atá ann.
2. Buaileann an chlann ar fad le chéile.
3. Tugann gach duine bronnntanas do Mhamó.
4. Rinne Mamaí an cáca.
5. Tá áthas ar gach duine.

20. Clár Ama Scannán

Seachtain 5 · Lá 4

1. Chuaigh na páistí go dtí an phictiúrlann.
2. Bhí scannán grinn ar siúl ar scáileán a haon.
3. Bhí scannán aicsin ar siúl ag a trí a chlog.
4. Bhí scannán fíorscéal ar siúl ar scáileán a trí
5. Roghnaigh na páistí an scannán aicsin.

21. Gach Lá

Seachtain 6 · Lá 1

1. Siúlann sé abhaile ón scoil gach lá.
2. Itheann sé béile beag.
3. Tosaíonn sé ag déanamh a chuid obair baile.
4. Cuireann sé an teilifís ar siúl.
5. Imríonn sé cluiche peile lena chairde.

22. Réamhaisnéis na hAimsire

Seachtain 6 · Lá 2

1. Beidh lá breá ann amárach.
2. Beidh sé tirim agus grianmhar.
3. Beidh sé geal agus te.
4. Ní bheidh sé ag cur báistí.
5. Ní bheidh an aimsir mar seo don bhlian ar fad.

23. Liosta Siopadóireachta

Seachtain 6 · Lá 3

1. Bhí Rhea ag dul ag siopadóireacht.
2. Bhí Rhea agus a tuismitheoirí ag dul ag siopadóireacht.
3. Bhí liosta siopadóireachta ag Rhea.
4. Fuair Rhea gach rud a bhí ar an liosta.
5. Cheannaigh Mamaí agus Daidí bronntanas deas di.

24. Cluiche — Cé mise?

Seachtain 6 · Lá 4

1. Tá sioráf i bpictiúr a haon.
2. Tá muineál fada aige.
3. Tá dath buí agus dubh air.
4. Feictear é san Afraic nó sa zú.
5. Tá madra i bpictiúr a dó.
6. Tá eireaball aige.
7. Is maith leis cnámha a ithe.

25. An Dinnéar is Fearr Linn

Seachtain 7 · Lá 1

1. Dúirt an múinteoir leis an rang, “Scríobh síos an dinnéar is fearr leat”.
2. Chuir siad an t-eolas ar an gclár bán.
3. Is breá leis an múinteoir curaí agus rís.
4. Is é pasta agus anlann an dinnéar is fearr le rang a ceathair.
5. Is é pasta/píotsa/iasc agus sceallóga² an dinnéar is fearr liom.

²*Braitheann sé ar an dalta. Answer depends on the student.*

26. Cártaí Peile agus Stampaí

Seachtain 7 · Lá 2

1. Tá an club i dteach Hugh.
2. Buaileann siad le chéile gach tráthnóna ag a cúig a chlog.
3. Ní cheadaítear daoine fásta ann.
4. Bailíonn na buachaillí ar fad cártaí peile agus stampaí.
5. Imríonn siad cluichí ar an ríomhaire.

27. Scoil Nua

Seachtain 7 · Lá 3

1. Tá ionad spóirt nua sa scoil.
2. Tá cúirt cispheile san ionad spóirt.
3. Tá halla scoile nua inti.
4. Tá seomra ríomhaire nua inti.
5. Tá na daltaí agus na múinteoirí ar bís.

28. Áiseanna

Seachtain 7 · Lá 4

1. Tá Róisín ina cónaí i mbaile mór.
2. Tá an-chuid áiseanna ann.
3. Tá linn snámha, páirc peile agus cúirteanna leadóige sa chlub spóirt.
4. Tá eaglais agus leabharlann ann.
5. Tá cúpla bialann ann.

29. An Fómhar

Seachtain 8 · Lá 1

1. An fómhar atá ann.
2. Ní bhíonn an aimsir rófhuar agus bíonn sé geal.
3. Téann an ghráinneog a chodladh.
4. Bíonn na hoícheanta ag dul i bhfad.
5. Tá an trá ciúin san fhómhar.

30. Masc d'Oíche Shamhna

Seachtain 8 · Lá 2

1. Tá píosa cárta, peann luaidhe, siosúr, dathanna agus banda ag teastáil don masc.
2. Faigh píosa cárta agus peann luaidhe agus tarraing aghaidh uafáis.
3. Faigh siosúr agus gearr amach an aghaidh.
4. Gearann tú amach súile, srón agus béal.
5. Cuireann tú poll beag i ngach taobh.

31. Oíche Samhna

Seachtain 8 · Lá 3

1. Oíche Shamhna a bhí ann.
2. Bhí gach duine ag an tine chnámh.
3. Bhí siad gléasta mar thaibhsí, nó váimpirí nó chailleacha.
4. Bhí tinte ealaíne go hard sa spéir.
5. Oíche an-speisialta a bhí ann.

32. Féasta Oíche Shamhna

Seachtain 8 · Lá 4

1. Maidin Dé Sathairn a bhí ann.
2. Bhí féasta Oíche Shamhna ag Mamaí agus Daidí an oíche roimhe sin.
3. D'éirigh Mamaí ag a hocht a chlog.
4. “Téigh ar ais go dtí do leaba” a dúirt Daidí.
5. Thug Mamaí buíochas agus póg do Dhaidí agus do na páistí.

33. Léirmheas leabhair

Seachtain 9 · Lá 1

1. Bhí rang a ceathair sa leabharlann.
2. Bhí léirmheas leabhair á déanamh acu.
3. Thug an dalta an marc a deich as a deich don leabhar.
4. Thug an rang bualadh bos don chailín.

34. Briste

Seachtain 9 · Lá 2

Léigh agus foghlaim an dán.

35. Crannchur Mór

Seachtain 9 · Lá 3

1. Bhí crannchur mór ar siúl sa scoil.
2. Dhíol rang a sé na ticéid ar fad.
3. Bhailigh na páistí, na múinteoirí agus na tuismitheoirí sa halla.
4. Bhí ciseán mór lán le bia álainn ar an stáitse.
5. Ghlaoigh an príomhoide amach ainm an duine a bhuaigh an crannchur.

36. Rang Ealaíne

Seachtain 9 · Lá 4

1. Is breá le Manu an ealaín.
2. Téann sé chuig ranganna ealaíne gach Aoine sa mheánscoil.
3. Tá Manu ar fheabhas ag tarraingt.
4. Inniu, sa rang ealaíne, tá siad ag déanamh pictúir den fharraige agus de na sléibhte.
5. Tá Manu ag déanamh an phictiúir mar bhronntanas do Mhamaí.

37. An tAm

Seachtain 10 · Lá 1

1. Dúisíonn Síofra ag a leathuair tar éis a seacht gach maidin.
2. Éiríonn sí ag a ceathrú chun a hocht.
3. Itheann sí a bricfeasta ag a hocht a chlog.
4. Glanann sí a cuid fiacla ag a ceathrú tar éis a hocht.
5. Téann sí ar scoil ar a fiche chun a naoi.

38. Éadaí Tirime

Seachtain 10 · Lá 2

1. Bhí Cormac agus Conor ag siúl abhaile ón scoil.
2. Go tobann, tháinig scamaill mhóra dhubha agus thosaigh sé ag stealladh báistí.
3. Rith siad abhaile ar nós na gaoithe.
4. Dúirt Mamaí, “Rithigí suas an staighre agus cuirigí éadaí tirime oraibh”.
5. Shiúil siad síos an staighre ina gcuid pitséamaí.

39. Cé Mhéad?

Seachtain 10 · Lá 3

1. Gach deireadh seachtaine, déanann an buachaill a lán oibre sa teach.
2. Glanann sé a sheomra.
3. Níonn sé na gréithe.
4. Téann sé go dtí an siopa nuachtán.
5. Tá dhá euro ar na cártaí.

40. An Bia is fearr liom

Seachtain 10 · Lá 4

1. Itheann Janie múslaí agus tósta don bhricefeasta.
2. Itheann Laura ceapaire agus úll don lón.
3. Itheann Noah a lán rudaí don dinnéar ach is fearr leis burgair agus sailéad.
4. Is fearr le Rónán curaí sicín.
5. Is fearr liom iasc agus sceallóga/úlla/caca milis/milseáin³.

41. Turas Scoile

Seachtain 11 · Lá 1

1. Lá fliuch dorcha a bhí ann.
2. Bhí rang a ceathar ag dul ar thuras scoile.
3. Rinne siad staidéar ar na Normannaigh i mbliana.
4. Is breá leo an stair.

42. Bréagáin san Oíche 1

Seachtain 11 · Lá 2

1. Lár na hoíche a bhí ann.
2. Bhí Grace sa leaba ina codladh.
3. Go tobann, chuala sí guth beag in aice léi.
4. Thosaigh sí ag gáire.
5. Bhí a bréagáin ar fad ag spraoi.

³Answer depends on the student.

43. Bréagáin san Oíche 2

Seachtain 11 · Lá 3

1. Thosaigh teidí ag caint ar dtús.
2. Thosaigh na babóga ag gáire agus ag damhsa.
3. Thosaigh Grace ag spraoi agus ag caint leo.
4. Tar éis tamaill stop an chaint.
5. Bhí an seomra ciúin.

44. Club na Gaeilge

Seachtain 11 · Lá 4

1. Beidh an Club Gaeilge ar siúl sa Halla Scoile.
2. Beidh fáilte roimh gach duine ó rang a ceathair agus rang a cúig.
3. Beidh a lán cluichí le himirt agus beidh tae agus brioscaí ar fáil.
4. Beidh turas ar siúl gach mí.
5. Baileoidh Iníon de Staic na hiarratais.

45. An Phictiúrlann

Seachtain 12 · Lá 1

1. Bhí Siorcha agus Amy ag dul go dtí an phictiúrlann.
2. Bhí scannán grinn ar siúl.
3. Bhí an scannán ar siúl ar a fiche tar éis a seacht.
4. Cheannaigh na cailíní na ticéid ag an oifig.
5. Thaitin an scannán go mór leo.

46. Caisleán na Blarnan

Seachtain 12 · Lá 2

1. Tá Caisleán na Blarnan i gCorcaigh.
2. Ait stairiúil agus an-speisialta in Éirinn is ea í.
3. Téann a lán turasóirí ann mar is áit an-spéisiúil í.
4. Tá an caisleán, Cloch na Blarnan agus na gairdíní áile le feiceáil.
5. Ní raibh mé riamh / bhí mé i gCaisleán na Blarnan.

47. Céimeanna Comparáide

Seachtain 12 · Lá 3

1. Tá an teach buí níos mó ná an teach gorm.
2. Tá an teach gorm níos lú ná an teach buí.
3. Tá an cat níos lú ná an madra.
4. Tá Mamó níos sine ná Mamaí.
5. Tá Daideo níos sine ná Daidí.

48. An Fliú

Seachtain 12 · Lá 4

1. Dhúisigh an buachaill i lár na hoíche.
2. Dhúisigh sé mar bhí fiabhras agus tinneas cinn air.
3. Thug Mamaí leigheas dó.
4. Chuaigh said go dtí an dochtúir ar maidin.
5. “Tá an fliú ort,” arsa an dochtúir.

49. Laethanta na Seachtaine

Seachtain 13 · Lá 1

Léigh agus foghlaim an dán

50. Éadaí Traidisiúnta

Seachtain 13 · Lá 2

1. Caitheann na mná sari san India.
2. Caitheann na fir filleadh beag agus sparán in Albain.
3. Sa tSeapáin, caitheann na mná kimino agus na fir hapi agus hakama.
4. Caitheann na fir sarap i Meicsiceo.
5. Caitheann na mná sarafan sa Rúis.

51. Margadh Bláthanna

Seachtain 13 · Lá 3

1. Dé Sathairn atá ann.
2. Tá Mamaí agus Daidí ag dul chuig an margadh bláthanna sa bhaile mór.
3. Tá bláthanna beaga agus bláthanna móra ann.
4. Tá bláthanna de gach dath den bhogha báistí ann.
5. Tá siad ar fad in uisce.

52. Sos Deas

Seachtain 13 · Lá 4

1. Dhúisigh Lara ag a naoi a chlog.
2. “Táim déanach don scoil!” a scread sí.
3. Rith sí síos an staighre ar nós na gaoithe.
4. Thosaigh Lara agus Mamaí ag gáire.
5. D’fhan Mamaí agus Lara istigh don lá ar fad.

53. Gailearaí Náisiúnta na hÉireann

Seachtain 14 · Lá 1

1. Tá sé i lár na cathrach i mBaile Átha Cliath.
2. Tá níos mó ná cúig mhíle dhéag (15000) pictiúr le feiceáil ann.
3. Insíonn gach pictiúr scéal.
4. Is é Jack B. Yeats an t-ealaíontóir is fearr leis an gcailín.
5. Bíonn sé ar oscailt seacht lá sa seachtaine.

54. Amhrán na bhFiann

Seachtain 14 · Lá 2

Léigh and foghlaim an t-amhrán.

55. Gach Lá ar Scoil

Seachtain 14 · Lá 3

1. Téann sé isteach sa seomra ranga ag a deich chun a naoi.
2. Tosaíonn an lá le ceacht Gaeilge.
3. Ag a leathuair tar éis a deich, bíonn sos beag aige.
4. Tar éis am lóin déanann sé tíreolaíocht.
5. Gach Máirt bíonn corpoideachas ar siúl.

56. Éadaí Nua don Nollaig

Seachtain 14 · Lá 4

Léigh and foghlaim an dán.

57. Crann Jesse

Seachtain 15 · Lá 1

1. Bhí an Nollaig ag teacht.
2. Bheartaigh siad ar Chrann Jesse a dhéanamh don rang.
3. Rinne gach dalta maisiúchán don chrann.
4. Chroch an múinteoir an maisiúchán ar an gcrann.
5. Tá an crann beagnach clúdaithe ar fad anois.

58. Lá Sneachta

Seachtain 15 · Lá 2

1. Bhí an sneachta ag titim go trom taobh amuigh.
2. Chuaigh Mamaí agus Áine ag lorg Bongo.
3. D'fhéach siad sa teach ar dtús.
4. Ní raibh sí ann.
5. Bhí sí ina codladh sa gharáiste.

59. An tAerfort

Seachtain 15 · Lá 3

1. Oíche Nollag atá ann.
2. Tá Daidí agus na páistí ag dul isteach chuig an aerfort chun na soilse a fheiceáil.
3. Bíonn soilse agus maisiúcháin na Nollag i ngach áit.
4. Bíonn an t-aerfort i gcónaí an-ghnóthach.
5. Bíonn málaí móra ag gach duine.

60. Lá an Dreoilín

Seachtain 15 · Lá 4

1. Ar an séú lá is fiche de mhí na Nollag gach bliain, déantar ceiliúradh ar Lá an Dreoilín.
2. Téann a lán daoine amach ag 'fiach' dreoilín bréagach.
3. Bíonn maisc, éadaí daite agus cultacha soip á chaitheamh ag an slua.
4. Bíonn daoine ag seinm ceol traidisiúnta.
5. Bíonn paráid ag dul tríd an mbaile.

61. Chuala mé an Ghaoth

Seachtain 16 · Lá 1

Léigh and foghlaim an dán.

62. Lá Sneachta

Seachtain 16 · Lá 2

1. Maidin gheimhridh a bhí ann.
2. Bhí sé ag cur sneachta.
3. D'fhéach Clodagh amach an fhuinneog.
4. Chuir sí éadaí troma uirthi. Chuir sí a lámhainní agus buataisí uirthi freisin.
5. Chuaigh sí amach sa ghairdín.

63. Cuairt ar m'Aintín

Seachtain 16 · Lá 3

1. Tá aintín na gcailíní ina cónaí i mBaile Átha Cliath.
2. Thug siad cuairt uirthi an deireadh seachtaine seo caite.
3. Maidin Dé Sathairn chuaigh siad go dtí an Gailearaí Náisiúnta na hÉireann.
4. Tar éis an lóin, shiúl siad go Faiche Stíofáin.
5. Dé Domhnaigh chuaigh siad go dtí an zú.

64. Spraoi sa Sneachta

Seachtain 16 · Lá 4

1. Shiúil Clodagh, go cúramach, trasna an bhóthair.
2. Bhí brat bán sneachta ar an talamh.
3. Bhí a cara Leah sa pháirc ag súgradh sa sneachta.
4. Rinne siad fear sneachta ollmhór.
5. Go tobann, thosaigh sé ag cur sneachta.

65. Bliain Nua na Síneach

Seachtain 17 · Lá 1

1. Is í Bliain Nua na Síneach an fhéile is tábhachtaí sa tSín.
2. Athraíonn an data don fhéile gach bliain.
3. Déantar ceiliúradh ar feadh cúig lá dhéag.
4. Tar éis dhá bhliain déag, tosaíonn siad ón tús arís le hainm an chéad ainmhí.

66. Cóisir Chodlata

Seachtain 17 · Lá 2

1. Tá Aintín Ali agus Uncail Jack ag dul go Londain.
2. Tá Liam chun fanacht i dteach a chol ceathrar.
3. Dúirt Mamaí go raibh cead aige cuireadh a thabhairt do bheirt chairde.
4. Fuair Daidí dlúthdhiosca agus cluichí.
5. Bhí bia blasta déanta ag Mamaí.

67. Dia Duit / Hola

Seachtain 17 · Lá 3

1. Inniu rinne rang a ceathair glaoch Skype le rang a cúig sa Spáinn.
2. Oibríonn deartháir an mhúinteora sa Spáinn.
3. Bhí siad ag caint faoi na difríochtaí idir Éire agus an Spáinn.
4. Thaitin an glaoch Skype go mór leis an dá rang.
5. “Déanfaimid arís go luath é” arsa na múinteoirí.

68. Leabhar Cheanannais

Seachtain 17 · Lá 4

1. Is leabhar an-cháiliúil é an Leabhar Cheanannais.
2. Scríobh na manaigh é.
3. Tá 680 leathanach ann.
4. Tá an-chuid maisithe agus ealaíne sa leabhar.
5. Tá sé ar fáil i gColáiste na Tríonóide i mBaile Átha Cliath anois.

69. Ceacht Gaeilge - Comhrá

Seachtain 18 · Lá 1

1. Tá Mark go maith.
2. Tá sé naoi mbliana d’aois.
3. Tá sé i rang a ceathair.
4. Tá sé ina chónaí i gCill Mhantáin.
5. Is maith leis a bheith ag imirt rugbaí agus peile.

70. Ard-Mhúsaem na hÉireann

Seachtain 18 · Lá 2

1. Tá Ard-Mhúsaem na hÉireann in aice na Dála i mBaile Átha Cliath .
2. Tá sé ar oscailt, Dé Máirt – Dé Sathairn: a deich a chlog go dtí a cúig a chlog, agus Dé Domhnaigh: a dó a chlog go dtí a cúig a chlog.
3. Níl aon táille ar dhul isteach sa mhúsaem.
4. Tá Dealg na Teamhrach agus Cailís Ardach le feiceáil ann.
5. Ní raibh mé riamh / bhí mé san Ard-Mhúsaem.

71. Ag Obair sa Ghairdín

Seachtain 18 · Lá 3

1. An Satharn a bhí ann.
2. Bhí Mamaí ag féachaint amach an fhuinneog.
3. Bhí an gairdín trína chéile tar éis na drochaimsire.
4. Thóg Daidí an lomaire faiche amach agus bhain sé an féar.
5. Bhailigh na páistí an bruscar agus chuir siad isteach sa mhála é.

72. Clár Dúlra

Seachtain 18 · Lá 4

1. Is é an síota an t-ainmhí is tapúla ar domhan.
2. Tá sé ina chónaí san Afraic.
3. Tá radharc na súl ar fheabhas aige i rith an lae.
4. Níl sé go maith i rith na hoíche.
5. Níl radharc na súl go maith ag an leon agus ag an tíogar i rith na hoíche.

73. Margadh Feirmeoirí

Seachtain 19 · Lá 1

1. Dé Sathairn a bhí ann.
2. Bhí an chlann ag an margadh feirmeoirí.
3. Cheannaigh Mamaí torthaí agus glasraí.
4. Cheannaigh Daidí feoil agus uibheacha.
5. Cheannaigh Mamó plandaí.

74. Lón Deas

Seachtain 19 · Lá 2

1. I ndiaidh na siopadóireachta, stop an chlann don lón.
2. Bhí paella ag Daidí don lón.
3. Bhí anraith agus arán donn ag Mamaí agus Mamó don lón.
4. Bhí núdail le glasraí ag na páistí.
5. Cheannaigh Daidí tae agus caife do Mhamó agus do Mhamaí.

75. An Ghrian

Seachtain 19 · Lá 3

1. Bhí rang a ceathair ag foghlaim faoin ngrian.
2. Is réalta an-mhór í.
3. Tá sí i lár an ghrianchórais.
4. Tógann teas agus gathanna ón ngrian ocht nóiméad chun taisteal go dtí an domhan.
5. Cabhraíonn an ghrian le plandaí fás.

76. Bricfeasta sa Leaba

Seachtain 19 · Lá 4

1. Dé Domhnaigh a bhí ann.
2. Bhí na páistí sa chistin ag ullmhú bricfeasta do Mhamaí agus do Dhaidí.
3. Chuir Susie arán san tóstaer agus fuair sí im agus subh ón gcuisneoir.
4. Chuir Jude gránach i mbabhlaí agus sú oráiste i ngloiní.
5. Bhí áthas agus iontas ar Mhamaí agus Daidí.

77. An tEarrach

Seachtain 20 · Lá 1

1. Is breá leis an gcailín an t-earrach.
2. Bíonn an aimsir ag dul i bhfeabhas.
3. Cloiseann sí ceol na n-éan sa ghairdín.
4. Feiceann sí na huain ag damhsa sna páirceanna.
5. Bíonn páistí ag súgradh amuigh sa chlós súgartha.

78. Litir chuig Mamó

Seachtain 20 · Lá 2

1. Scríobh Shona an litir chuig Mamó.
2. Chuaigh Shona go dtí feirm Ghleann Rua i gCill Mhantáin.
3. Bhí an aimsir go hiontach, bhí an ghrian ag taitneamh an t-am ar fad.
4. Chonaic siad asal, caora agus capaill.
5. D'ith siad a lón ar an bhféar.

79. Obair Bhaile

Seachtain 20 · Lá 3

1. Téann an buachaill abhaile gach lá ar a trí a chlog.
2. Faigheann sé a lán obair bhaile gach oíche.
3. Déanann sé an obair bhaile ag an mbord sa chistin.
4. Is iad an mhataimaitic agus an Ghaeilge na hábhair is fearr leis.
5. Cuireann sé a chuid cóipleabhar agus a chuid leabhar ina mhála scoile.

80. Camógaíocht

Seachtain 20 · Lá 4

1. Imríonn na cailíní camógaíocht.
2. Imríonn siad gach tráthnóna Máirt.
3. Tá siad ar fhoireann na scoile.
4. Imríonn siad mar cúl báire agus tosaí.
5. Bhuaigh fhoireann na gcailíní an corn an bhliain seo caite.

81. Lá Fhéile Bríde

Seachtain 21 · Lá 1

1. Bean an-chineálta a bhí i Naomh Bríd.
2. Rinne sí a lán oibre ar son daoine bochta.
3. Deintear ceiliúradh ar Lá Fhéile Bríde gach bliain ar an gcéad lá de mhí Feabhra.
4. Déantar crosa agus cuirtear os cionn an dorais iad.
5. Déantar é seo chun fáilte a chur roimh chuairteoirí agus chun an teach a choiméad slán ó thine.

82. Clóca Naomh Bríd

Seachtain 21 · Lá 2

1. Chuaigh Naomh Bríd go dtí Rí Laighean ag lorg talaimh chun clochar a thógáil.
2. Thosaigh an Rí ag gáire.
3. “An méid talaimh a chlúdaíonn do chlóca, tabhairfaidh mé sin duit,” a dúirt an Rí.
4. Thug Naomh Bríd an clóca do cheathrar cairdre a bhí léi agus thosaigh siad ag siúl agus ag siúl leis.
5. Scaip an clóca amach agus amach i ngach treo.

83. Carr Nua

Seachtain 21 · Lá 3

1. Chuaigh an chlann go dtí an garáiste sa bhaile mór.
2. Bhí siad ag lorg carr nua do Mhamáí.
3. “Ba mhaith liom carr le díon gréine,” a dúirt Seán.
4. “Ba mhaith liom carr bándearg,” a dúirt Annabel.
5. “Tá an carr seo foirfe duit,” a dúirt an fear díolacháin.

84. An Aimsir Inniu!

Seachtain 21 · Lá 4

Léigh and foghlaim an dán.

85. Clann Lir

Seachtain 22 · Lá 1

1. Lear ab ainm don rí.
2. Bhí ceathrar páistí aige.
3. Nuair a fuair a bhean chéile bás, phós Lear bean eile.
4. Bhí slat draíochta aici.
5. Bhí saol brónach ag na páistí.

86. An Cháisc

Seachtain 22 · Lá 2

1. Domhnach Cásca atá ann.
2. Taitníonn an Cháisc leis na páistí mar bíonn laethanta saoire acu ón scoil.
3. Faigheann siad uibheacha Cásca.
4. Is aoibhinn leis an páistí na huibheacha seacláide a lorg sa ghairdín.
5. Itheann Rónán ceann amháin.

87. Ócáidí Speisialta

Seachtain 22 · Lá 3

1. Is fear le Mamó an Cháisc.
2. Is breá léi an t-earrach agus dul ar Aifreann Domhnach Cásca.
3. Is fearr leis an gcailín an Nollaig.
4. Tagann Daidí na Nollag agus faigheann sí bronntanais.
5. Is fearr liomsa an Cháisc/an Nollaig⁴.

88. Hansel agus Gretel

Seachtain 22 · Lá 4

1. Hansel agus Gretel ab ainm dóibh.
2. Chuaigh siad ag siúl sa choill.
3. Chonaic siad teach álainn déanta de líreacáin, de mhilseáin agus de sheacláid .
4. “Heileo, heileo” arsa an chailleach ghránna. “Tar isteach, beidh líreacán agaibh”
5. Thit an chailleach ghránna isteach sa tine agus d’ith Hansel agus Gretel líreacán, milseáin agus brioscaí.

89. Balún Te

Seachtain 23 · Lá 1

1. Cruthaíodh an balún te sa Fhrainc sna 1700í.
2. Ba choileach, chaora agus lacha na chéad phaisinéirí ar bhalún te.
3. Ar an gcéad eitilt, bhí sé san aer ar feadh ocht nóiméad.
4. Ní féidir le balún te eitilt nuair atá sé ag cur báistí mar tá sé dainséarach.
5. Sa bhliain 2010, cruthaíodh balún te le hurlár gloine, ach dúirt an tógálaí go raibh eagla ar dhaoine taisteal air.

90. Taispeáin is Inis

Seachtain 23 · Lá 2

1. Dé hAoine a bhí ann.
2. Bhí rang a trí agus rang a ceathair sa leabharlann.
3. Bhí rud éigin difriúil tugtha isteach ag gach duine.
4. Bhí lá suimiúil agus lán de spraoi acu ar fad.
5. D’fhoghlaim siad a lán.

⁴Answer depends on the student.

91. Aimsir An-Ait

Seachtain 23 · Lá 3

1. Bhí na páistí ag dul go dtí an pháirc.
2. Tráthnona Luain a bhí ann.
3. Bhí an aimsir an-ait an lá ar fad.
4. “Táim an-fhuar. Cá bhfuil mo chóta,” a dúirt Jackie.
5. “Tá an bháisteach ag teacht. Cá bhfuil mo scáth báistí?” a dúirt Amy.

92. Éan Cliste!

Seachtain 23 · Lá 4

1. Bhí an chlann sa chistin.
2. Bhí sé in am lóin.
3. Bhí gach duine ina suí ag an mbord ag ithe.
4. D’eitil éan go dtí an fhuinneog agus thosaigh sé ag ithe na pióige.
5. Thosaigh an chlann ag gáire.

93. Rang Drámaíochta

Seachtain 24 · Lá 1

1. Bhí an rang ar bís mar bhí rang drámaíochta acu don lá ar fad.
2. Bhí dráma ar siúl do lucht féachana an tseachtain dár gcionn.
3. Thug an múinteoir páirteanna agus feistis do gach duine.
4. Bhí siad ag tnúth go mór leis an dráma.
5. Bhí ticéid ceannaithe ag slua mór.

94. Léirmheas ar Scannán

Seachtain 24 · Lá 2

1. “Snowy agus Dódó san Afraic” is ainm don scannán.
2. Bhí sé an-ghreannmhar.
3. Thaitin na carachtair go mór leis an scríobhneoir .
4. “Tá an plota go hiontach agus lán le spraoi,” a dúirt an scríobhneoir.
5. Tá sé oiriúnach do pháistí agus do thuismitheoirí araon.

95. Teach ar Díol

Seachtain 24 · Lá 3

1. Tá teach álainn ar díol.
2. Is teach leathscoite, dhá urlár é.
3. Tá sé suite ar bhóthar ciúin i lár an bhaile.
4. Tá trí sheomra codlata sa teach.
5. Ar chúl an tí tá gairdín ollmhór le gach saghas bláthanna agus cúpla crann úll ann.

96. An Bhialann

Seachtain 24 · Lá 4

1. Chuaigh an cailín chuig bialann sa Fhrainc an samhradh seo caite.
2. Bhí an tseirbhís ar fheabhas.
3. D'ith sí sailéad don chéad chúrsa.
4. D'ith sí sicín rósta agus glasraí don phríomhchúrsa .
5. Roghnaigh sí mús seacláide agus uachtar reoite don mhilseog.

97. Teachtaireacht Ríomhphoist

Seachtain 25 · Lá 1

1. Dé Sathairn seo caite, chuaigh Tess ag siopadóireacht lena Mamaí.
2. Cheannaigh sí bróga, briste géine, dhá ghúna, culaith shnámha agus spéaclaí gréine sna siopaí éadaí.
3. Cheannaigh sí dialann dheas agus peann álainn sa siopa leabhar.
4. Cheannaigh Mamaí cúpla leabhar.
5. Scríobh Tess an ríomhphost.

98. An Bradán Feasa

Seachtain 25 · Lá 2

1. Bhí seanfhear ina chónaí in aice le hAbhainn na Bóinne.
2. Tháinig buachaill óg chuige lá amháin, Fionn Mac Chumhaill ab ainm dó.
3. Bhí bradán feasa san abhainn.
4. Bhí an-bhrón ar an seanfhear mar ba é Fionn an duine feasa.
5. Chuir Fionn a mhéar ar an iasc agus ansin ina bhéal.

99. Cóineartú

Seachtain 25 · Lá 3

1. Lá an chóineartaithe Pádraig a bhí ann.
2. Bhí éadaí nua ar gach duine.
3. Chuaigh an chlann ar fad go dtí an séipéal don Aifreann.
4. I ndiaidh an Aifrinn, bhí béile ag an gclann i mbialann Shíneach.
5. Bhí lá iontach acu.

100. Foirgnimh Cháiliúla

Seachtain 25 · Lá 4

1. Tógadh Túr Eiffel sa bhliain 1889.
2. Chaith siad céad lá ar na chéad chluichí sa Cholsaem.
3. Tugtar Big Ben ar an gclog taobh istigh den túr i Londain.
4. Bhuaigh Jorn Utzor an comórtas deartha don Áras Ceoldrámaíochta .
5. Thug an Fhrainc Dealbh na Saoirse mar bhronntanas do na Stáit Aontaithe.

101. Díolachán ar Siúl

Seachtain 26 · Lá 1

1. Tá díolachán ar siúl.
2. Tá sé ar siúl i halla na scoile.
3. Beidh sé ar siúl ar 30ú lá Meitheamh, ar a deich a chlog go dtí a haon a chlog.
4. Tá leabhair ar díol.
5. Is féidir leat tuilleadh eolais a fháil ó Mharia san oifig.

102. Cistin Susie

Seachtain 26 · Lá 2

1. Beidh fir shinséir á ndéanamh acu ar an gclár cócaireachta .
2. Beidh plúr, sioróip, ubh, im, siúcra, sinséar agus sóid aráin ag teastáil.
3. Cuireann tú amach an taos amach ar an mbord.
4. Cuireann tú isteach san oigheann iad ar feadh deich nóiméad.
5. I ndiaidh an tsosa fograíochta beidh toirtín úll á dhéanamh ag Susie.

103. Ag Bogadh Tí 1

Seachtain 26 · Lá 3

1. Tá clann Natalie ag bogadh tí.
2. Tá an teach nua sa Astráil.
3. Tá gach duine ar bís faoin teach nua ach tá uaigneas ar Natalie.
4. “Is aoibhinn liom mo theach anseo,” a dúirt Natalie.
5. Thosaigh Natalie ag caoineadh.

104. Ag Bogadh Tí 2

Seachtain 26 · Lá 4

1. Is turas an-fhada é go dtí an Astráil ó Éirinn.
2. Bhuail siad le Daidí agus Uncail Bryan ag an aerfort san Astráil.
3. Bhí gach rud ón seanteach sa teach nua cheana féin.
4. Bhí ionadh an domhain ar Natalie.
5. “Is aoibhinn liom mo theach nua!” a dúirt Natalie.

105. Sicín Suaithfhriochta

Seachtain 27 · Lá 1

1. Tá dhá bhrollach sicín, dhá chairéad, dhá phiobar dhearga, oinniún, brocailí, gairleog, núdail, uisce te agus anlann soighe ag teastáil.
2. Céim a haon, gearr an sicín i bpíosáí le cabhair ó dhuine fásta.
3. Céim a ceathair, cuir isteach na glasraí agus frioch ar feadh trí nóiméad iad.
4. Céim a sé, tóg na núdail amach as an mbabhla agus cuir isteach sa wok iad.
5. Céim a hocht, cuir an béile ar phláta agus bain taitneamh as.

106. Ag Siopadóireacht san Aerfort

Seachtain 27 · Lá 2

1. Bhí Mamaí, Daidí agus na páistí ag dul ar laethanta saoire go dtí an Iodáil.
2. Bhí siad an-luath don eitilt.
3. Bhí Daidí ag ceannach uachtar gréine agus seampú sa siopa poitigéara.
4. Bhí Mamaí ag ceannach smididh agus cumhráin sa siopa saor-ó-dhleacht.
5. Bhí na páistí ag ceannach leabhar agus irisleabhar sa siopa leabhar.

107. Caifé san Aerfort

Seachtain 27 · Lá 3

1. Chuaigh an chlann go dtí caifé in aice leis an ngeata.
2. Bhí rogha mhór bia ann.
3. Fuair Mamaí leite le torthaí agus iógart.
4. Fuair Daidí uibheacha, ispíní agus tósta.
5. Fuair na páistí ceapairí agus sú oráiste.

108. An Aimsir san Iodáil

Seachtain 27 · Lá 4

1. Bhuaíl teas na gréine iad láithreach.
2. “Tá sé an-te, cén fáth nár chaith mé bríste gearr agus t-léine” a dúirt Daidí.
3. “Bhí sé ag cur báistí agus bhí sé an-fhuar ag fágail an bhaile ar maidin,” a dúirt Mamaí.
4. Chuir Mamaí a spéaclaí gréine uirthi.
5. Thosaigh na páistí ag rith chun a málaí a bhailiú.

109. Fillteoga Toirtile

Seachtain 28 · Lá 1

1. Is iad na comhábhair atá ag teastáil ná toirtíle, salsa, sicín, piobair, oinniún, beacáin agus cáis.
2. Céim a haon, le cabhair ó dhuine fásta, gearr an sicín i bpíosáí agus cuir ag friocadh iad go dtí go bhfuil siad donn .
3. Céim a trí, cuir isteach an salsa agus déan cócaráil air ar feadh cúig nóiméad.
4. Céim a ceathair, faigh pláta mór agus cuir toirtíle air .
5. Céim a cúig, cuir an cumasc ón bhfriochtán i líne dhíreach i lár an toirtíle agus cuir an cháis ar barr.

110. Cailín Uathúil

Seachtain 28 · Lá 2

Léigh and foghlaim an dán.

111. San Astráil

Seachtain 28 · Lá 3

1. Tógann sé thart ar cheithre huaire an chloig is fiche dul ó Éirinn go dtí an Astráil.
2. Is uirlis cheoil thraidisiúnta í an didiridiú .
3. Imríonn daoine cluichí le búmarang anois, ach uirlis fiaigh a bhí ann fadó.
4. Is caitheamh aimsire an-choitianta é an tsurfáil san Astráil ina luíonn nó seasann tú ar thonnlár agus tugann an tonn isteach chuig an trá tú.
5. Is ainmhithe dúchasacha san Astráil iad an cangarú agus an cóála.

112. Beidh Aonach Amárach

Seachtain 28 · Lá 4

Can agus foghlaim an t-amhrán.

113. Na Laethanta Saoire

Seachtain 29 · Lá 1

Léigh agus foghlaim an dán.

114. Cuairt ar an Meánscoil

Seachtain 29 · Lá 2

1. Tá meánscoil nua tógtha in aice leis an mbunscoil.
2. Ardscoil Rís an t-ainm atá uirthi.
3. Is gaelscoil mheascaithe í.
4. Beidh sí ag oscailt i mí Mheán Fomhair.
5. Thug an príomhoide cuireadh do mhuintir an bhaile dul ar cuairt ann.

115. Pirimid an Bhia

Seachtain 29 · Lá 3

1. Ag bun na pirimide tá prátaí, rís, pasta, gránach arbhair agus arán.
2. Ba chóir duit a lán torthaí agus glasraí a ithe.
3. Ar bharr bainne, cáise agus iógairt, tá feoil, uibheacha, iasc agus pónairí.
4. Ba chóir iad a ithe gach lá ach ní gá ach beagáin díobh a ithe.
5. Ar bharr na pirimide tá an bia atá lán le siúcra nó salann.

116. Go hIomlán Lán!

Seachtain 29 · Lá 4

Can and foghlaim an t-amhrán.

117. Lá Spóirt na Scoile

Seachtain 30 · Lá 1

1. Bhí an aimsir go hálainn.
2. Bhí lá spóirt na scoile ar siúl.
3. Bhí rás na múinteoirí ar siúl.
4. Tháinig Iníon Ní Bhrúin sa chéad áit.
5. Fuair sí bualadh bos mór.

118. Beárbaiciú

Seachtain 30 · Lá 2

1. Shroich gach duine an beárbaiciú ag a dó a chlog.
2. Fuair Daidí deoch do gach duine.
3. Thosaigh an cluiche leadóige ag a trí a chlog.
4. Bhí gach duine ag ithe agus ag caint sa ghairdín.
5. Thaitin an lá go mór le gach duine.

119. Lá Grianmhar Cois Farraige

Seachtain 30 · Lá 3

1. Lá grianmhar agus te a bhí ann.
2. Chuaigh na páistí ag snámh agus ag snorcláil chomh luath is a sroich siad an trá.
3. Bhí picnic ullmhaithe ag Mamaí.
4. Bhí sailéad, quiche, torthaí, cáis, arán, agus feoil aici.
5. Ag a seacht a chlog, chuaigh said abhaile.

120. An Teilifís

Seachtain 30 · Lá 4

1. Téann sí chuig ranganna drámaíochta i Scoil San Treasa.
2. Inniu beidh sí ar an teilifís.
3. Beidh an clár ar RTÉ 2.
4. Tá sí an-neirbhíseach, mar tá an seomra lán de ceamaraí agus daoine a oibríonn do RTÉ 2.
5. Tá a cara Judy agus a Mamaí in éineacht léi chun tacaíocht a thabhairt di.

mater dei education

ISBN 978-1-83846-368-7

9 781838 463687 >